

36/2005

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ / ANNUAL REVIEW

ΘΕΜΑΤΑ ΧΩΡΟΥ+ΤΕΧΝΩΝ
DESIGN+ART IN GREECE

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ / ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΣΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΥΤΑΝΤΖΟΓΛΕΙΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΤΖΙΑ, ΣΑΣΑ ΛΑΔΑ, ΛΟΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΔΟΥ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ

Η μελέτη αποτελεί μέρος μίας πρότασης για τον συνολικό ανασχεδιασμό του ευρύτερου τοπίου του Καυταντζόγλειου, η οποία θα συμπλήρωνε το έργο της κτιριακής του αναβάθμισης για την υποδοχή των προκριματικών ποδοσφαιρικών αγώνων της Ολυμπιάδας του 2004.

Το μεγάλο μέγεθος του σταδίου και κυρίως η θέση του μέσα στον ιστό της πόλης, το καθιστούν διαρκές τοπόσημο υψηλού αστικού συμβολισμού και ευκρίνειας. Πράγματι, το στάδιο βρίσκεται στην τομή δύο μεγάλων γεωμετρικών αξόνων: της οδού Άγιου Δημητρίου, παράλληλης προς την Έγνατία οδό, και της οδού 3^{ης} Σεπτεμβρίου η οποία είναι κάθετη προς την πρώτη και εκτείνεται από τη θάλασσα ως το περιαστικό δάσος του Σείχ Σου. Θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αν η Άγιου Δημητρίου υπονοεί τον πολεοδομικό κάρναβο, η οδός 3^{ης} Σεπτεμβρίου επιμένει να θυμίζει την άπωθημένη σχέση της

Θεσσαλονίκης με τη φυσική της γεωγραφία: την παραλία και το δάσος.

Στό τοπίο του Καυταντζόγλειου, αναγνωρίζονται συνεπώς αφενός η τάξη και τα διαβαθμισμένα μεγέθη του σχεδίου της πόλης και αφετέρου η απροσδιοριστία και η μεταβατικότητα των παρυφών της. Η επικράτεια του σταδίου γειτνιάζει με το ιστορικό κέντρο, έφάπτεται στην πανεπιστημιούπολη του ΑΠΘ και διαπλέκεται με το δάσος του Σείχ Σου. Μοιάζει ότι εκεί τελειώνει το άστυ και ότι το δάσος διαχέεται μέσα στις κλίμακες του ιστού: άσαφη και μεταβλητά πλάτη δρόμων, αρρυθμιστο ανάγλυφο, τμήματα από τυφλά ρέματα, άτακτο ψηλό πράσινο (εικ. 2).

Σκοπός αυτής της μελέτης υπήρξε η αναδημιουργία αυτού του τόπου ως δημόσιου χώρου με διπλή έμφαση, αφενός στις αξίες της αστικότητας και αφετέρου στις ποιότητες του φυσικού. Συγκεκριμένα μελετήθηκαν:

Ο ανασχεδιασμός του άξονα της οδού Ἀγίου Δημητρίου (εικ. 3)

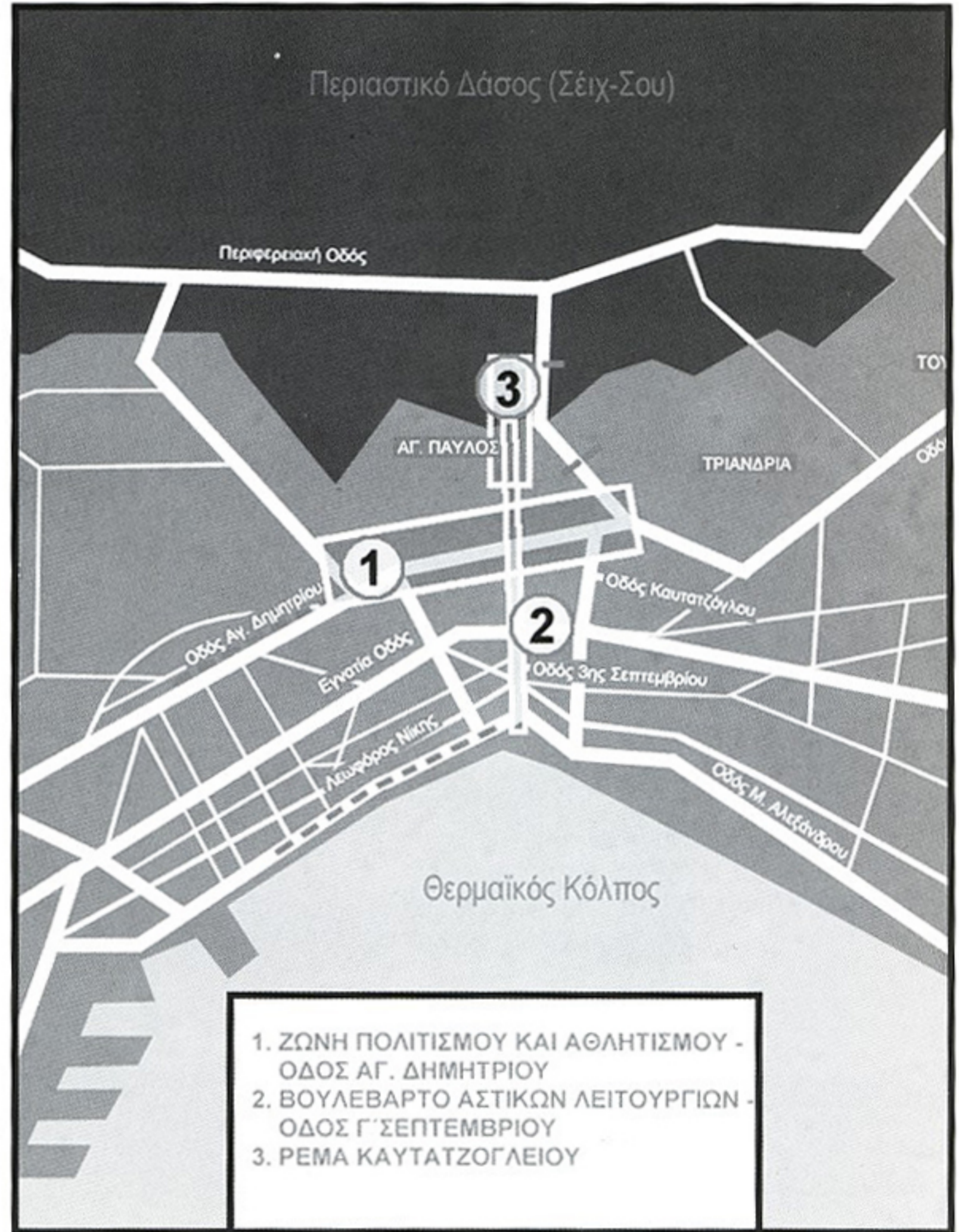
Στό βόρειο μέτωπο της οδού είναι παρατεταγμένοι σημαντικοί και δημοφιλείς πολιτιστικοί και αθλητικοί θεσμοί της πόλης (ή Πινακοθήκη του Τελλόγλειου Ίδρυματος, τό εθνικό κολυμβητήριο, τό ιδιωτικό γυμναστήριο All Star, τό ἱβανόφειο κλειστό γήπεδο μπάσκετ, τό προπονητικό βοηθητικό γήπεδο, τό νέο Ἀθλητικό Μουσείο, τό Καυταντζόγλειο, τό πολιτιστικό κέντρο του Δήμου Τριανδρίας). Σήμερα τά κτίριά τους είναι αποσυνδεδεμένα μεταξύ τους και σχηματίζουν ένα συνεχές γραμμικό εμπόδιο στή χρήση του δημόσιου χώρου μεταξύ της πανεπιστημιούπολης και του συνοικισμού τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν. Ἡ μελέτη προτείνει τόν μετασχηματισμό αὐτοῦ του φράγματος σέ μιά δημόσια, συνεχή, πράσινη ζώνη περιπάτου, αθλητισμοῦ, πολιτισμοῦ και ἀναψυχῆς, σέ ὄλο τό μήκος ἀπό τόν κόμβο της Εὐαγγελίστριας ὡς τό ἀνατολικό ἄκρο του Καυταντζόγλειου, στήν ὁδὸ Κατσιμίδου.

Ο ανασχεδιασμός του άξονα της οδού 3^{ης} Σεπτεμβρίου (ἡ μελέτη αὐτοῦ του τμήματος της πρότασης δέν ἀνατέθηκε)

Ο άξονας της οδού 3^{ης} Σεπτεμβρίου είναι κάθετος πρὸς τήν ὁδὸ Ἀγίου Δημητρίου. Πρὸς αὐτό τόν άξονα στρέφουν σήμερα τά νῶτα τους κεντρικές χρήσεις της πόλης (τό Ἀλεξάνδρειο Μέλαθρο, οἱ ἐγκαταστάσεις τῶν ΤΕΦΑΑ, τό πανεπιστημιακό γυμναστήριο του ΑΠΘ, τό Πολεμικό Μουσείο, τό Ἀρχαιολογικό Μουσείο, τό Μουσείο Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ, τό Βελλίδειο συνεδριακό κέντρο και οἱ πολλαπλές ἐκθεσιακές ἐξυπηρετήσεις της ΔΕΘ, καθώς και τό πρὸς ὑλοποίηση νέο Δημαρχεῖο Θεσσαλονίκης), ἀποδίδοντας του χαρακτηριστικά δρόμου ταχείας κυκλοφορίας και χαμηλοῦ ἐνδιαφέροντος. Τό πρόγραμμα ἀποσκοπεῖ στόν μετασχηματισμό της οδού σέ λεωφόρο σημαντικῶν αστικῶν λειτουργιῶν και στήν ἀποσαφήνιση του ὀργανωτικοῦ του χαρακτήρα ὡς ἐνιαίας διαδρομῆς ἡ ὁποία, συνδέοντας τό δάσος μέ τή θάλασσα, ἐπαναφέρει τήν πόλη στήν τάξη της φυσικῆς της γεωγραφίας και εὐνοεῖ τόν θετικό ἀναπροσδιορισμό της σχέσης της πόλης μέ τή φύση της.

Ο σχεδιασμός του ἡμιπαίθριου φουαγιέ

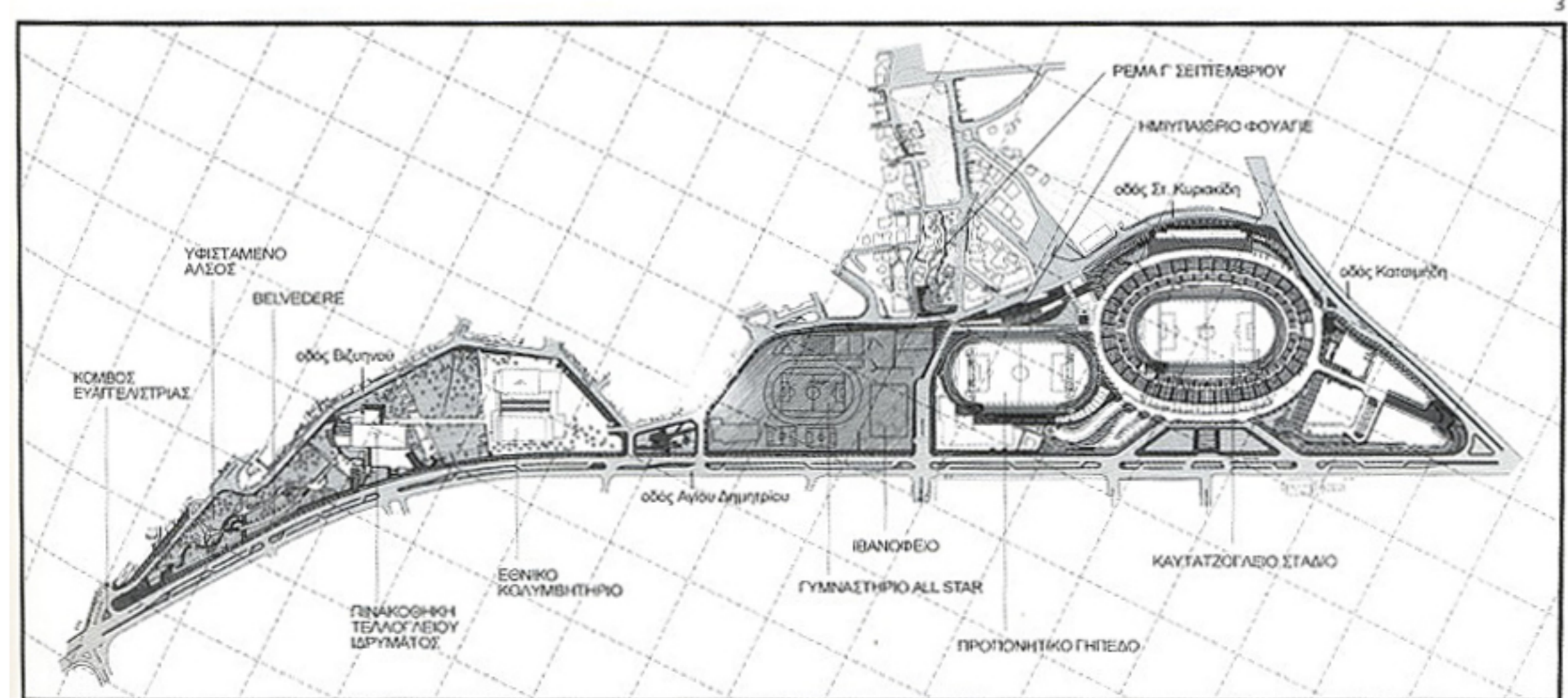
Ἡ δημιουργία ἐξω ἀπό τό στάδιο ἑνός μεγάλου ἡμιπαίθριου φουαγιέ ἀναμονῆς και συναντήσεων ἀποσκοπεῖ στόν μετασχηματισμό της περιοχῆς του σταδίου, ἀπό μονοδιάστατο ὑποδοχέα λειτουργιῶν σχετικῶν μέ τά ἀθλητικά γεγονότα σέ τόπο συσχετισμένο μέ ἐναλλασσόμενες κοινωνικές ἐξυπηρετήσεις και

- 1. ΖΩΝΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΟΔΟΣ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
- 2. ΒΟΥΛΕΒΑΡΤΟ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ - ΟΔΟΣ Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
- 3. ΡΕΜΑ ΚΑΥΤΑΤΖΟΓΛΕΙΟΥ

- 1. Μπελβεντέρε. Δάπεδο ἀπό μαδέρια και ἐπικλινῆς μεταλλική κουραστή.
- 2. Χάρτης εὐρύτερης περιοχῆς.
- 3. Ἡ ζώνη ἐπέμβασης μέ τις ἐγκαταστάσεις πολιτισμοῦ και ἀθλητισμοῦ (ύφιστάμενο τριγωνικό ἄλσος, Πινακοθήκη Τελλόγλειου Ἰδρυματος, εθνικό κολυμβητήριο, γυμναστήριο All Star, ἱβανόφειο γήπεδο, γήπεδο προπόνησης, Καυταντζόγλειο στάδιο).

- 1. Cultural-recreational-sporting axis in Kaftantzoglio Stadium area, Thessaloniki. Belvedere. Floor with beams and sloping metal handrail.
- 2. Map of the area.
- 3. Intervention zone with the cultural and sporting installations (existing triangular park, art gallery of the Telloglio Foundation, national swimming-pool, All Star gym, Ivanofio stadium, training field, Kaftantzoglio stadium).

δραστηριότητες για διαφοροποιημένες κατηγορίες χρηστών. Η διεύρυνση του φάσματος των στεγαζόμενων λειτουργιών και των εξυπηρετούμενων χρηστών του χώρου θα οδηγήσει στην επέκταση του ωραρίου λειτουργίας του χώρου του σταδίου και στον μετασχηματισμό της περιοχής σε ζωντανό τόπο κοινωνικών συνευρέσεων.

Κύριοι συνεργάτες: Έλλη Βοκοτοπούλου, Απόστολος Καλφόπουλος, Άλεξία Φιλίππου και Κατερίνα Χατζηκωνσταντίνου, αρχιτέκτονες. Συνεργάτες: Πρόδρομος Βασιλειάδης, Μανώλης Καραγιαννούδης, Βάσω Τσελίκα και Νίκη Ώττα, αρχιτέκτονες. Σύμβουλος πολιτικός μηχανικός: Π. Αντωνιάδου. Σύμβουλος μηχανολόγος μηχανικός: Α. Τοπαλίδης. Σύμβουλος φωτισμού: Άν. Γεωργάκης. Σύμβουλος περιβαλλοντολόγος μηχανικός: Μ. Γκατζώνη. Αναθέτης: Διεύθυνση Ολυμπιακών Έργων.

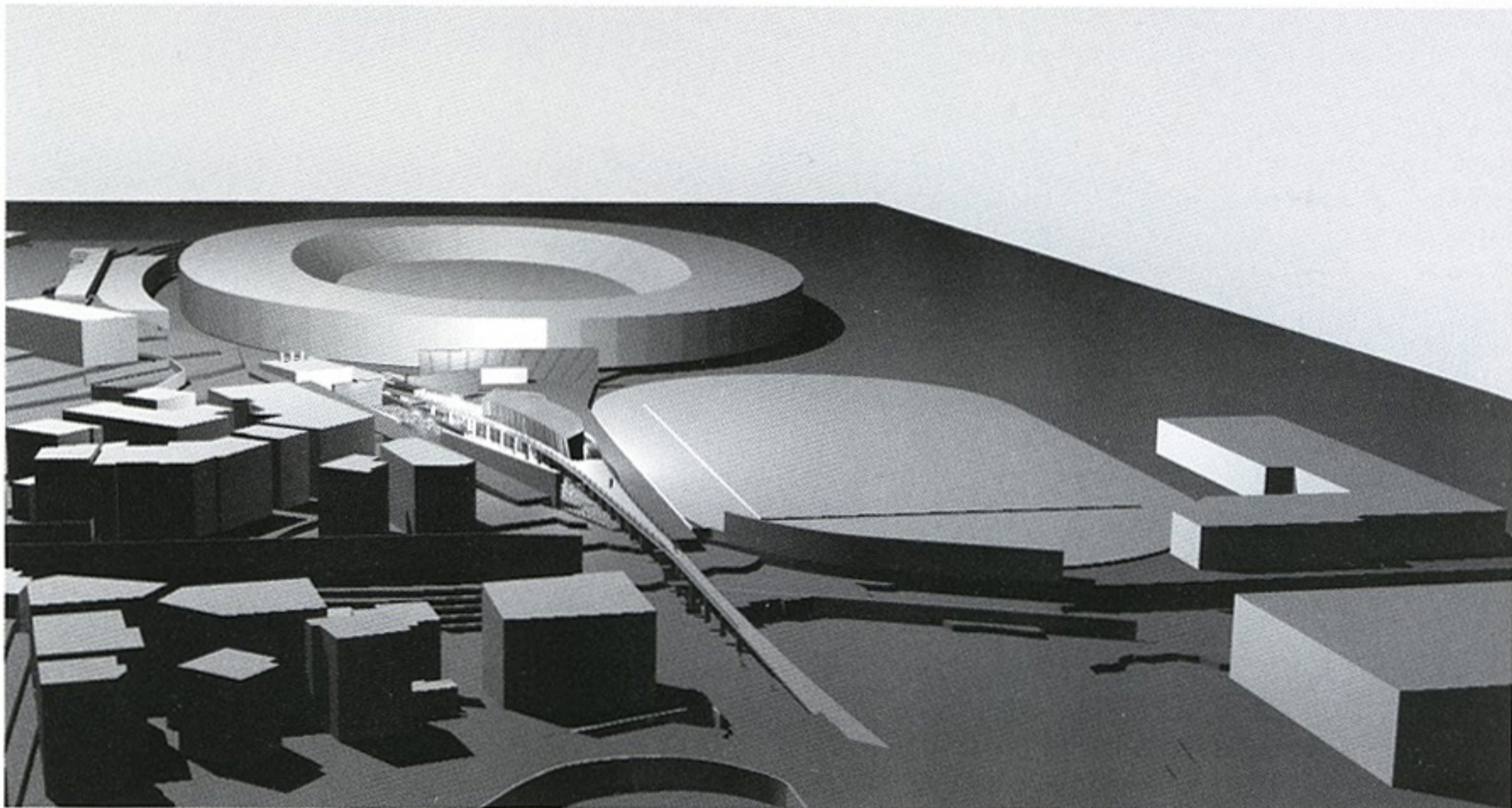
4. Ο υπερυψωμένος περίπατος με το ατρακτοειδές καφέ, το γήπεδο προπόνησης, το στάδιο.

4. The raised walkway with the spindled café, training field and stadium.

5. Το τριγωνικό ημιυπαίθριο φουαγιέ, ο υπερυψωμένος περίπατος με το ατρακτοειδές καφέ, το ρέμα. Άποψη από νοτιοδυτικά.

5. The triangular semi-open air foyer, the raised walkway with the spindled café, the stream. Southwest view.

4

5

